Gemeente Amsterdam

Samenvatting antwoorden op vragen organisatieverandering over fysiek domein

T.b.v. de coalitieonderhandelingen 2026

8 mei 2026

Overzicht van de gestelde vragen aan het fysiek domein

- Voer een verdiepingsslag uit op de keuzeopties voor besparingen in het fysiek domein (programma 1 en 2). Betrek hierbij de keuzes in de exploitatie (o.b.v. Staat van de programma's) en investeringen (o.b.v. nota's investeringen en complete stad). Lever op basis hiervan een aanvullende inventarisatie van besparingsmogelijkheden. Geef hierbij ook specifiek inzicht in de gevolgen van de besparingen voor de omvang van de organisatie.

- Maak inzichtelijk: Per ruimtelijk project dat niet in uitvoering is: hoeveel mensen werken hieraan, wat is de bestuurlijke opdracht en is de financiering gedekt.

- Welke aanpassing van ruimtelijke beleidskaders zou leiden tot significante personele reductie?

- (Algemene vraag) Graag een overzicht van alle beleidskaders zoals die in de begroting zijn opgenomen, plus evt kaders die daarin missen. Welke beleidskaders worden elke vier jaar bij nieuw college geactualiseerd? Zijn er kaders waarvoor we die termijn kunnen verlengen?

Gemeente
Amsterdam

Voer een verdiepingsslag uit op de keuzeopties voor besparingen in het fysiek domein (programma 1 en 2). Betrek hierbij de keuzes in de exploitatie (o.b.v. Staat van de programma's) en investeringen (o.b.v. nota's investeringen en complete stad). Lever op basis hiervan een aanvullende inventarisatie van besparingsmogelijkheden. Geef hierbij ook specifiek inzicht in de gevolgen van de besparingen voor de omvang van de organisatie.

P1, kernboodschappen G&O (1/2): kritischer kijken naar projecten nog niet in uitvoering; en beleidskaders die efficiëntie in de weg zitten

Optie op hoofdlijnen	*De Directie G&O heeft vier kernboodschappen over kostenbesparing en resultaatverbetering van het VEF en het erfpachtsysteem. Het MPG 2026 laat overigens zien dat het echt nodig is om kosten te verlagen en het resultaat te verbeteren om daarmee financiële ruimte vrij te spelen in het proces van ruimtelijke planvorming; immers het MPG is de afgelopen jaren aanzienlijk verslechterd en de vereveningsruimte is vrijwel verdwenen. De huidige portefeuille is als geheel nog net betaalbaar en uitvoerbaar. Maar om naar de toekomst toe "ongelijk" te kunnen blijven investeren is met de huidige financiële situatie van het VEF niet mogelijk. We zien echter mogelijkheden om op termijn de proceskosten met mogelijk EUR 20 miljoen per jaar te verlagen en daarmee de ruimte in het VEF te verbeteren. Daarnaast kan als gevolg van programmatische keuzes in lijn met de Wet Regie (naar verwachting ingaande per 1 juli 2026) op termijn tussen de EUR 150 miljoen en EUR 300 miljoen worden toegevoegd aan het VEF. De vier hoofdpunten zijn:*	**Omvang besparing**
Projecten die nog niet in uitvoering zijn:	We geven als G&O via het VEF EUR 20 miljoen per jaar uit aan projecten die nog niet in uitvoering zijn, d.w.z. projecten die in fase 1, 2 of 3 van het Plaberum proces zitten. Kritischer kijken naar: a) welke projecten we mee verder gaan (bijvoorbeeld ook op basis van de succeskans van het project en de businesscase van zowel de gemeente als de marktpartij), en b) wat er in elke fase precies opgeleverd dient te worden, zou kunnen leiden tot een reductie van ongeveer 20%, oftewel EUR 4 miljoen per jaar dat ten bate van het VEF komt. Indien de gemeentelijke businesscase positief is versterkt dat het VEF en geeft het mogelijkheden tot "ongelijk investeren voor gelijke kansen". De businesscase van de marktpartij is cruciaal voor een snelle uitvoering en dus lagere proceskosten, zie onder 2. hieronder. (Zie de separate lijst conform het gevraagde format voor deze projecten.)	**€ 4 mln / jr**
Beleidskaders die de efficiëntie in de weg zitten:	G&O is een uitvoeringsorganisatie en maakt zelf vrijwel geen nieuw beleid, anders dan bijvoorbeeld het toepassen van landelijk beleid (bijvoorbeeld Wet Regie) en bijvoorbeeld het updaten van de grondprijzen. Potentieel nieuw beleid komt van het bestuur of de Raad, zie als voorbeeld de huidige discussie over optoppen. In de uitvoering hebben we "last van" de 116 beleidskaders en de veelal "dichtgetimmerde" investeringsbesluiten (einde fase 3 Plaberum). Het gaat niet zozeer om specifieke beleidskaders, maar om de stapeling van beleid en de bestuurlijke wens om dit op een klein gebiedsniveau allemaal in te regelen. (Voorbeelden zijn allerlei gemeentelijk bepaalde normen, maar ook bijv. de wens om bepaalde bedrijven te houden, etc.) Meer vrijheid op gebiedsniveau conform het gedachtengoed van Gewoon Goed, zal ervoor zorgen dat de uitvoering sneller zal gaan. Dit betekent dat investeringsbesluiten meer vrijheidsgraden moeten geven op projectniveau. Snellere uitvoering betekent dat er minder tijd een volledig projectteam nodig is en dus minder totale proceskosten. Tenslotte stijgen kosten op projecten soms door de wens om af te wijken van wettelijke regels, als voorbeeld Didam. De wens om iets niet aan te besteden vanwege druk uit de Raad en samenleving terwijl dat wettelijk eigenlijk niet kan (bijvoorbeeld De Ceuvel in Noord) leidt niet alleen tot langere processen, extra kosten, maar ook tot frustratie in het team (tot en met langdurige ziektegevallen aan toe). We schatten in dat al deze issues tezamen, tenminste tot een besparing van 10% a 15% op de totale proceskosten in de uitvoering kunnen leiden, dus tenminste EUR 10 a 15 miljoen per jaar. Let wel op, lagere kosten leiden níet tot geld dat beschikbaar komt voor de algemene middelen, maar zal ten gunste komen van het VEF. Bovendien, deze lagere kosten zullen vooral tot uiting komen in een kortere gemiddelde projectduur, hetgeen op termijn tot deze kostendaling zal leiden, dus niet direct maar met een ingroeipatroon van ongeveer drie jaar. Zie voor meer informatie over de "paradox" van de beleidskaders het speciaal gevraagde format hierover.	**€ 10 - 15 mln / jr**

Staat van de Programma's – VOOR INTERN GEBRUIK – 2025

P1, kernboodschappen G&O (2/2): verdieping op BO Complete stad en rust in het erfpachtdossier

Optie op hoofdlijnen		Omvang besparing
Verdieping op BO Complete Stad:	Meer sociale huurwoningen, meer middeldure huurwoningen en een EUR 150 - 300 miljoen hoger resultaat in het VEF is tegelijk mogelijk op termijn. De knop van de programmering kan niet los worden gezien van de knop van het aantal woningen. Daarbij is wel belangrijk om te realiseren dat de gemeente niet zelf bouwt; dat doen marktpartijen. Het aantal woningen is dus niet exact te bepalen voor de gemeente. Als de condities voor de marktpartijen gunstiger zijn heeft dit een positief effect op hun businesscase en -zeker in het geval van transformaties- daarmee op het aantal in aanbouw te nemen woningen. De programmering is van invloed op de businesscase van de marktpartijen en werkt daarmee ook door in de bereidheid om projecten daadwerkelijk te starten. We kunnen nu twee instellingen van deze knoppen vergelijken, bijv. 40-40-20 bij 5000 woningen en 30-40-30 (zoals het landelijk beleid -Wet Regie- van ons vraagt, waarschijnlijk vanaf 1 juli 2026) bij 7500 woningen. De instelling van 30-40-30 bij 7500 woningen leidt tot een absoluut hoger aantal sociale huurwoningen (250 woningen meer), tot een absoluut hoger aantal middeldure huurwoningen (775 woningen meer), tot een absoluut hoger aantal vrije sector woningen (1475 woningen meer) die de realisatie van deze sociale en middeldure huurwoningen mogelijk maken. Het leidt tevens tot een EUR 150 – 300 miljoen hoger resultaat in het VEF, en daarnaast ook tot een hogere rentabiliteit voor de ontwikkelaar. En daarmee tot een hogere snelheid van uitvoering en (zie bij punt 2. hierboven) daarmee ook lagere proceskosten voor de gemeente. Denken in absolute aantallen is belangrijk. Deze in het VEF gecreëerde waarde kan op termijn vrij worden gegeven aan andere wensen, zie de BO Complete Stad. (Nb. 1: Een soortgelijke rekensom geldt als er in plaats van 5000 woningen 4000 woningen in het eerste scenario worden nagestreefd en in het tweede scenario 6000 in plaats van 7500 woningen. Nb. 2: Deze rekensom is gemaakt voor de omzetting van in totaal 20.000 woningen van 40-40-20 naar 30-40-30; dit kan met name voor projecten waar nog geen afspraken voor zijn gemaakt.)	€ 150 - 300 mln hoger resultaat in het VEF
Rust in het erfpachtdossier	‘Rust’ is van het grootste belang in het erfpachtdossier. De achterstanden in het beheer zijn nog steeds fors, het college is onlangs akkoord gegaan met tijdelijk extra inzet daarvoor. Daarnaast is de applicatie voor het beheer dringend aan vervanging toe. Deze cruciale vernieuwing zal veel inzet vergen. Als alles ‘op orde is’ dan kunnen hier mogelijkheden liggen maar dat kan nog vijf jaar duren.	-

Staat van de Programma's – VOOR INTERN GEBRUIK – 2025

P2/ORM heeft structurele keuzes in Stadsverbetering, onderhoud (m groen), Puccini-versobering en BLVC-aanpak / 'vierkant afsluiten'

Optie op hoofdlijnen	• Toelichting optie vanuit programma • Bestuurlijke afweging • Maatschappelijke kosten/risico's	Omvang besparing
Stadsverbetering: behouden, soberder of stoppen?	• P2: budget 2030 = €42,5 mln; waarvan een deel voor herinrichtingen waar bestaand niet meer voldoet en deel 'multiplier' voor investeringen derden • Bestuurlijke afweging: stopt vergroening en fietsruimte via Stadsverbetering, vermindert herinrichten ipv 'terugleggen' waar bestaande situatie niet meer voldoet (drukte, klimaat, etc), minder sociale-veiligheidsmaatregelen op buurtniveau, minder cofinanciering Vervoerregio/Rijk. • Maatschappelijke kosten/risico's: minder ruimtelijke aanpassing aan groei en gebruik, leefbaarheid komt onder druk in groeiende buurten, beperkter verkeersveiligheidsoplossingen op buurtniveau, mogelijk verlies van eerdere voorbereidingskosten op fase-3-projecten.	€ ~ 8 - 40 mln / jr
Onderhoud laten verloederen	• P2: wat je hebt moet je onderhouden. Je kan kiezen voor 'verloedering' en daarna 'uit functie' halen: niet onderhouden plantvakken €3,4 mln/jr, kunst €0,9 mln/jr, fonteinen €0,82 mln/jr, stadsilluminatie €1,5 mln/jr, ecologisch beheer €1 mln/jr → ~€7 mln/jr cumulatief; daarnaast bomen niet 1-op-1 herplanten na kap (2000/jr) = €9,6 mln/jr structureel mits herplantfonds-verplichting in bomenverordening vervalt; minder fte 20-32 totaal. • Bestuurlijke afweging: je stopt onderhoud van plantvakken, kunst, fonteinen en decoratieve verlichting (Rijksmuseum, Nemo, brugverlichting, kerstboom Dam), stopt ecologisch beheer, en stopt automatische 1-op-1 herplant van bomen na kap. Na verloedering (of eerder) haal je de assets 'uit functie' • Maatschappelijke kosten/risico's: verloedering, lege boomspiegels, hittestress, wateroverlast, invasieve soorten, biodiversiteit, frictie natuurherstelwet, kunstenaarsclaims, minder assets (bomen, verlichting, fonteinen, etc)	€ ~ 5 - 15 mln / jr
Puccini standaard versoberen: losse besluiten of bestuursopdracht?	• P2 (overlap ORM): Onderhoud 7 losse opties (klinkers, natuursteen, bijzondere plekken, straatmeubilair, verlichting, bomen, beplanting); ~€8 mln/jr struc na 30 jaar areaalvervanging; doorlooptijd 1,5 jaar per raadsbesluit. Ook mogelijk als bestuursopdracht 'herziening Puccini' en dus sneller / fundamenteler • Bestuurlijke afweging : betontegels i.p.v. klinkers, geen natuursteen, beperkte 'bijzondere plekken', goedkoopst straatmeubilair/verlichting, kleinere bomen, gazon i.p.v. beplanting. En niet / soberder aanleggen in gebiedsontwikkeling = niet / soberder onderhouden in P2 • Maatschappelijke kosten/risico's: verschillend materiaal door elkaar (onrustig straatbeeld), afname ruimtelijke kwaliteit, weerstand vanuit UNESCO in grachtengordel, frictie beschermd stadsgezicht, lagere klimaatadaptatie en biodiversiteit door minder beplanting, minder schaduw door kleinere bomen.	€ ~ 1-5 mln / jr
Snijden in dubbele bestuurlijke laag	• P2/ORM: (in antwoord BLVC-vraag): "lange looptijd van planvorming en uitvoering is de voornaamste verklaring voor de hoge proceskosten; dubbele bestuurlijke stelsel (centraal en stadsdelen) en vernieuwde participatieverordening verlengen processen". Zelfde mechanisme als bij P1 Plaberum. • Bestuurlijke afweging: minder participatie- en inspraakrondes per project, centraal en stadsdeel-besluitvorming op één laag en doorzettingsmacht aan projectteam geven. • Maatschappelijke kosten/risico's: Minder lokale invloed van stadsdelen op herinrichtingen en V&OR-projecten, risico op lager draagvlak omwonenden, frictie met participatieverordening 2024, lokale signalen kunnen overruled worden door doorzettingsmacht.	€ ~ 5-20 mln / jr ??
BLVC en vierkant afsluiten als standaard	• P2/ORM: "bij bespreking BLVC-uitvoeringsplannen in de WWU wordt niet expliciet naar kosten gekeken"; Koninginneweg-case: 1/3 onder raming bij vierkant afsluiten (volledig afsluiten, veel meer werkruimte, snellere realisatie). • Bestuurlijke afweging: je versmalt de BLVC-buffer voor verkeer en hulpdiensten en stelt minimaliseren van hinder niet meer voorop in de WWU-afweging. • Maatschappelijke kosten/risico's: meer hinder en omleidingen voor verkeer tijdens werk, langere reistijden voor bewoners en bedrijven, frictie met Stadsregie en nood- en hulpdiensten over aanrijtijden, mogelijk meer projectspecifieke discussies en bezwaren	€ ~ 5-30 mln / jr ??

Staat van de Programma's – VOOR INTERN GEBRUIK – 2025

Investeringsdomein Openbare Ruimte & Mobiliteit: structurele keuzes over bruggen & kademuren, versobering Puccini en BLVC-aanpak / 'vierkant afsluiten'

Optie op hoofdlijnen	• Toelichting optie vanuit programma • Bestuurlijke afweging • Maatschappelijke kosten/risico's	Omvang besparing Investeringsruimte
Programma kades en bruggen	• ORM : budget = € 100 mln p/j mln; voor circa 2 km kade per jaar en 1 a 2 bruggen. Verwachting dat dit in 2028 wordt gehaald en tot 2035/40 om tot normaal percentage achterstalligheid te komen • Bestuurlijke afweging: Veiligheid en stadsbeeld. De kades die 26-30 zijn geprogrameerd geen afwaardering of belastingverlaging meer mogelijk. Wel keuzes in kappen bomen, duurzaamheid en afsluitingen voor grachten en woonboten tijdens de uitvoering. Ook kan in oud-west worden gekozen voor damwanden • Maatschappelijke kosten/risico's: juridische risico's (langer termijn aanpak), veiligheidsrisico (bezwijking) en omgevingsrisico's.	€ PM mln / jr
Puccini standaard versoberen: losse besluiten of bestuursopdracht?	• ORM (overlap P2): 7 losse opties (klinkers, natuursteen, bijzondere plekken, straatmeubilair, verlichting, bomen, beplanting); ~€8 mln/jr struc na 30 jaar areaalvervanging; doorlooptijd 1,5 jaar per raadsbesluit. Ook mogelijk als bestuursopdracht 'herziening Puccini' en dus sneller / fundamenteler uit te voeren? • Bestuurlijke afweging : betontegels i.p.v. klinkers, geen natuursteen, beperkte 'bijzondere plekken', goedkoopst straatmeubilair/verlichting, kleinere bomen, gazon i.p.v. beplanting. En niet / soberder aanleggen in gebiedsontwikkeling = niet / soberder renoveren in ORM • Maatschappelijke kosten/risico's: verschillend materiaal door elkaar (onrustig straatbeeld), afname ruimtelijke kwaliteit, weerstand vanuit UNESCO in grachtengordel, frictie beschermd stadsgezicht, lagere klimaatadaptatie en biodiversiteit door minder beplanting, minder schaduw door kleinere bomen.	€ ~ 5 - 15 mln / jr
Vervangen / uitbreiden/ elektrificeren veren	• ORM: Elektrificeren loopt al vertraging op door marktcapaciteit, echter moet nu oplossing worden verzonnen voor tijdelijke situatie die is onstaan. Elektrifceren van de veren wordt gedeeltelijk betaald door VRA • De eerste investeringen in vervanging van veren staan gepland in de periode 2032 – 2035 (3 stuks, met investeringswaarde van € 40 tot € 50 mln) • Tot aan 2031 zal volgens planning voor circa € 60 miljoen geïnvesteerd worden in de aanschaf van vier nieuwe veren (uitbreiding). • Maatschappelijke kosten/risico's: Het niet vervangen/uitbreiden van de veren leidt te zijner tijd tot een afname van circa 20% van de overzetcapaciteit/geboden dienstregeling en komt de veiligheid tijdens piekuren in het geding. Niet elektrificeren leidt tot extra c02	€ 40-100 mln
Groen	• ORM: Waar we vergroenen is ruimte om keuzes te maken voor goedkoper groen. Door vaker te kiezen voor gazon i.p.v. beplanting en/of bomen is het mogelijk om kosten te besparen • Maatschappelijk kosten: Kwalitatief hoogwaardig groen draagt bij aan het voorkomen van hittestress, wateroverlast en droogte, draagt bij aan de luchtkwaliteit, biodiversiteit en verblijfsvriendelijkhei	€ PM mln
Grote Projecten/ schaalsprong	• ORM: In "BIJLAGE 1: Tabel grote projecten behorende bij vraag onderhandelaars 3 April" zijn per project de impact beschreven. • Investeringsbijdrage in de toekomst kan verder worden verlaagd door keuzes te maken rond gebiedsontwikkeling, bijvoorbeeld haven stad. • Verder gelden hierbij ook de punten met betrekken tot BLVC en afstemmingslagen zoals opgenomen bij P2.	€ PM mln

Staat van de Programma's – VOOR INTERN GEBRUIK – 2025

Gemeente
Amsterdam

Maak inzichtelijk: Per ruimtelijk project dat niet in uitvoering is: hoeveel mensen werken hieraan, wat is de bestuurlijke opdracht en is de financiering gedekt.

Ruimtelijke projecten nog niet in uitvoering

Type projecten	Scope	# projecten	FTE's (nu)*	Toelichting op antwoorden
Openbare ruimte & infrastructuur	PBI-fase 1 t/m 4 (niet: beheerprojecten)	71	245	• Alle projecten en verkenningen bestaan op basis van bestuurlijke besluiten cf Plaberum en PBI of n.a.v. ontwikkelstrategie 2035, zie bijgevoegde informatie. • (Zekerheid over) dekking uitvoeringskosten verschilt per project, zie bijgevoegde projectinformatie
Gebiedsontwikkeling & -verkenning	Plaberum 1 t/m 3	38 + 8	130 + 10,3	
Vastgoedontwikkeling	Cultuurspecials (nieuwbouw)	2	11,4	
Totaal		119	396,7	

*Aantal FTE's: direct werkend aan de projecten

- **Al deze projecten kunnen nog worden stopgezet**. Houd daarbij wel rekening met:
  - Stoppen bij **fase overgang** (Plaberum/PBI) met bestuurlijk besluit maakt het eenvoudiger om het later desgewenst te herstarten zonder werk opnieuw te hoeven doen;
  - **Wegvallen van baten** (opbrengsten en cofinanciering): gebiedsontwikkelingsprojecten hebben een positief of negatief effect in het vereveningsfonds (zie MPG 2026); een deel van de infra-, openbare ruimte en vastgoedprojecten kent cofinanciering (bijv. bijdragen van Vervoerregio en Rijk);
  - **Samenhang tussen projecten**: projecten in de openbare ruimte, gebiedsontwikkeling en voorzieningen kennen vaak onderlinge samenhang. Bijvoorbeeld tussen gebiedsontwikkeling, infrastructuur en voorzieningen. Zie voor meer informatie de bestuursopdracht Complete Stad.
  - Consequenties van stoppen voor de **relaties met anderen:** (mede investerende) overheden, instellingen, Amsterdammers en andere partijen en de **betrouwbaarheid** van de gemeente als partner en lokale overheid.

- **Besparingsmogelijkheden** (fte's en €'s):
  - Fte's: **snellere plan- en besluitvorming** zorgt voor minder ureninzet per project. Doorlopende scopewijzigingen, participatieprocessen, uitstellen van keuzes, stapeling en combinaties van eisen en wensen per project zijn factoren die tijd en dus inzet van personeel vragen. Zie hiervoor o.a. de impact van ruimtelijke kaders. Bestuurlijke afwegingen en sturing spelen hierbij ook een rol (bijv. accepteren en uitleggen van hinder of andere negatieve effecten, geen scopewijzigingen, geen aanvullende onderzoeken voor besluitvorming). Een kwantitatieve inschatting is hiervan lastig te geven.
  - Fte's: stoppen van projecten bij een eerste faseovergang en het niet toevoegen van nieuwe projecten betekent een **gefaseerde afbouw** van het apparaat.
  - Fte's: bovenop de directe fte inzet werken ambtelijk opdrachtgevers, strategische, juridische, risico- en financieel adviseurs, procesregisseurs **indirect** aan projecten. Voor de 71 openbare ruimte & infrastructuurprojecten gaat het bijvoorbeeld om een plus van 18% (45 fte) bovenop de in de tabel weergegeven 245 directe fte's .
  - €'s: Minder ureninzet per project zorgt voor **lagere projectkosten**. Dat betekent bij gebiedsontwikkeling meer winstgevende projecten en meer ruimte in het vereveningsfonds. Voor openbare ruimte- en infrastructuurprojecten betekenen lagere totale projectkosten dat er minder investerings- of begrotingsruimte hoeft te worden vrijgemaakt voor deze projecten of dat er meer projecten kunnen worden gerealiseerd binnen de huidige investerings- of begrotingsruimte.

Gemeente
Amsterdam

Welke aanpassing van ruimtelijke beleidskaders zou leiden tot significante personele reductie?

Effect van (optelling van) ruimtelijke kaders

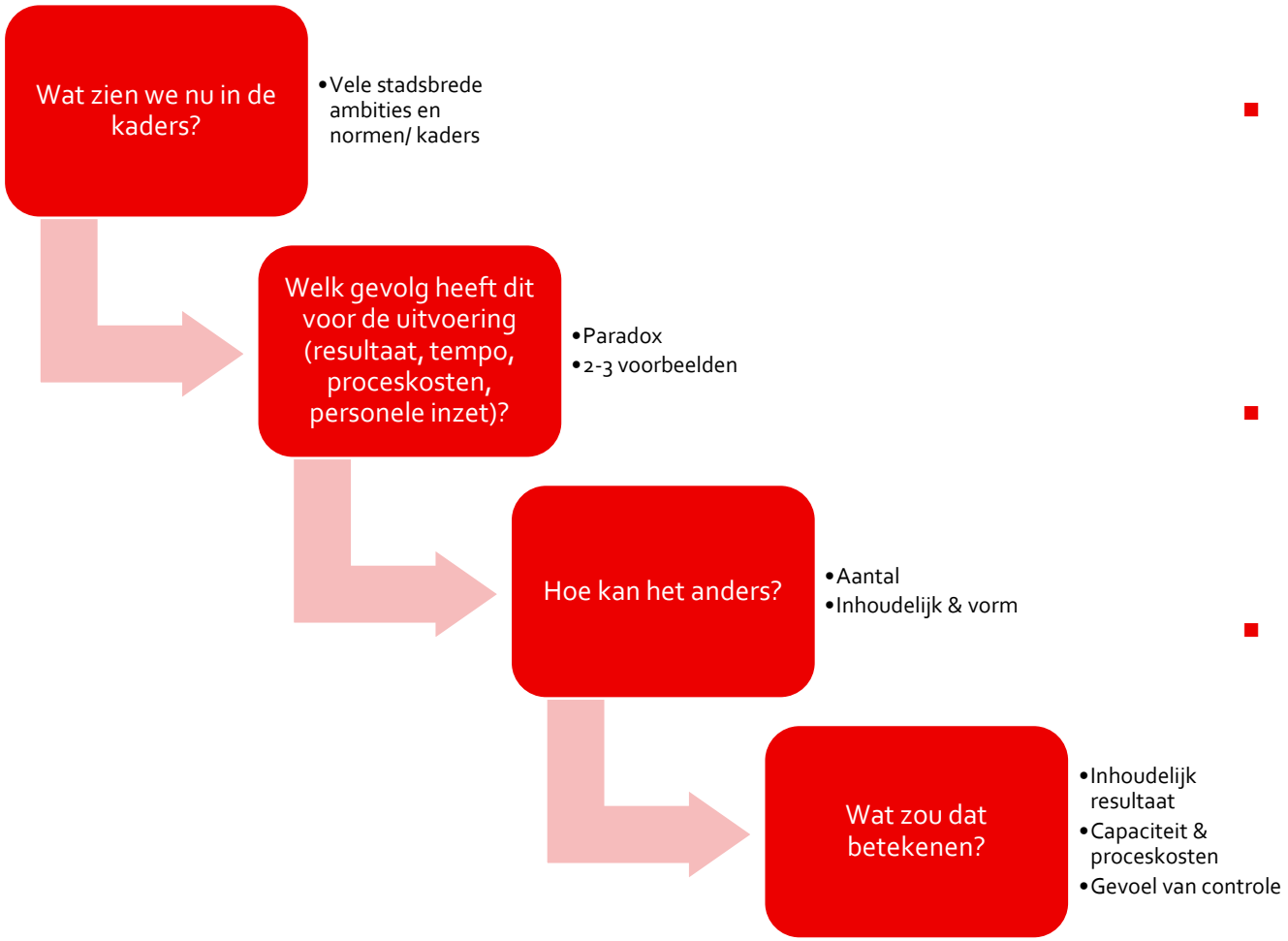

- **Het belangrijkste punt is dat het om te optelling van vele verschillende ruimtelijke (beleids) kaders gaat die in gezamenlijkheid zorgen dat de uitvoering niet alleen langer duurt, maar ook vaak alsnog door middel van afwijkingen van verschillende kaders pas van de grond weet te komen.**

- Op basis van een analyse in 2 weken is wel duidelijk dat hier **ruimte voor verbetering** zit. Er kan nu nog niet gesteld worden welke kaders versimpeld kunnen worden en wat dit zou opleveren in capaciteit. De kaders komen voort uit bestuurlijke ambities en wensen, de optelling en combinaties zorgen voor problemen in de uitvoering.

- Ook uit de Bestuursopdracht Bouwen voor de Complete stad en het advies van commissariaat fysiek domein blijkt dezelfde probleemanalyse, de optelling van stadsbrede (soms tegenstrijdige ambities) kosten de organisatie tijd en capaciteit.

- Het verminderen van ruimtelijke kaders en de gevolgen en onderliggende (bestuurlijke) keuzes kunnen in de analyse van 2 weken niet in totaliteit uitgewerkt worden. Vervolgens doorvoeren van aanpassingen kost ook tijd, inclusief de afwegingen over gevolgen. Hiervoor kan een college een gerichte opdracht geven. **De inzet kan hierin zijn om het beleidshuis stevig te vereenvoudigen, met betere integrale en gebiedsgerichte afwegingen.** Met oog voor de gevolgen en afwegingen daarover.

Effect van (optelling van) ruimtelijke kaders

Wat zien we nu in de kaders?

Welk gevolg heeft dit voor de uitvoering (resultaat, tempo, proceskosten, personele inzet)?

Hoe kan het anders?

Wat zou dat betekenen?

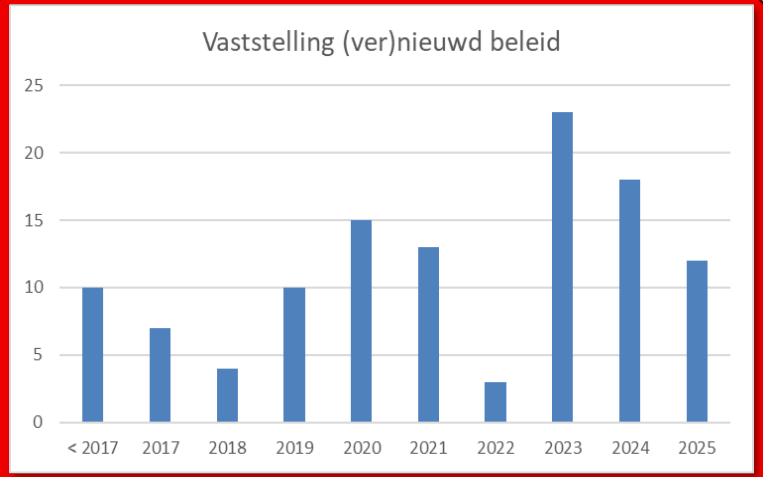

Van de bestaande beleidskaders zijn er meer nieuwe of vernieuwde *ruimtelijke* beleidsproducten vastgesteld in de afgelopen bestuursperiode dan in de bestuursperiodes ervoor (zie figuur boven).

De stapeling van de kaders en vooral de optelling van vele verschillende ambities, normen en kaders (met soms ook tegenstrijdigheden) maakt dat de uitvoering veel tijd en capaciteit kost.

Effect van (optelling van) ruimtelijke kaders

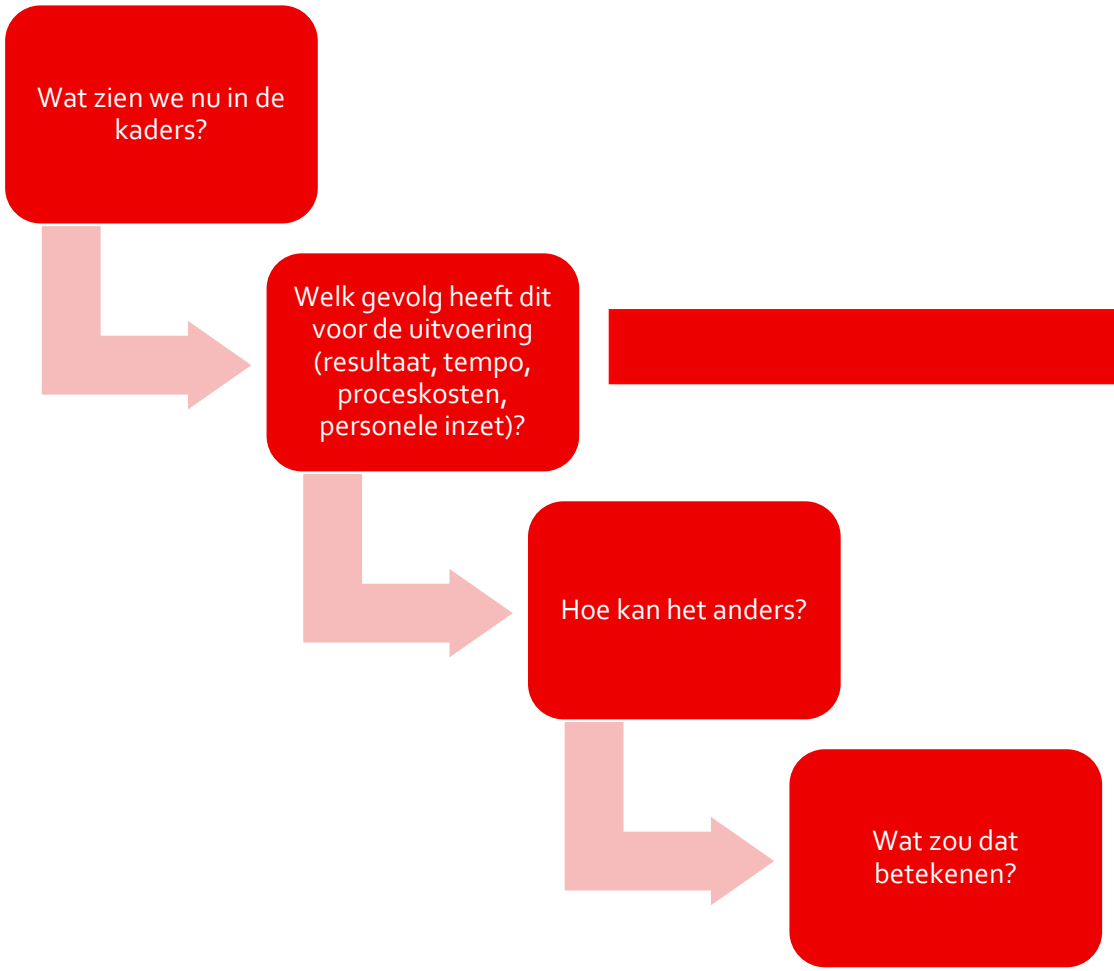

Paradoxaal zorgen de gestapelde kaders en normen in de praktijk vaak niet voor projecten die voldoen aan alle stadsbede normen. Juist een vereenvoudigd beleidshuis met betere integrale en gebiedsgerichte afwegingen kan in de praktijk meer projecten opleveren die bijdragen aan maatschappelijke doelen, en dit ook in een kortere tijd en met minder capaciteit.

Anekdotische voorbeelden:
Het dilemma rond inpassen van ruimte voor bedrijvigheid is terug te zien in vrijwel alle grootschalige transformaties: de grote hoeveelheid van functie bedrijvigheid die in alle plinten van gebouwen moet, met constructieve eisen die hele dure ontwerpen vragen om dit te organiseren in een gebouw.

De Heggerankweg in Noord. Een buurtstraat, waar de keuze in feite was of de stoepen breder moesten worden, omdat de toegankelijkheid niet op orde was (wens van een deel van de buurt) of dat de parkeerplaatsen allemaal behouden moesten blijven (wens van een ander deel van de buurt). Parkeerplekken opheffen 'mocht' niet van het beleid, omdat de parkeerdruk te hoog was. Een smallere rijbaan was niet mogelijk, omdat de afvalwagens van de gemeente er veilig doorheen moesten kunnen blijven rijden.

Effect van (optelling van) ruimtelijke kaders

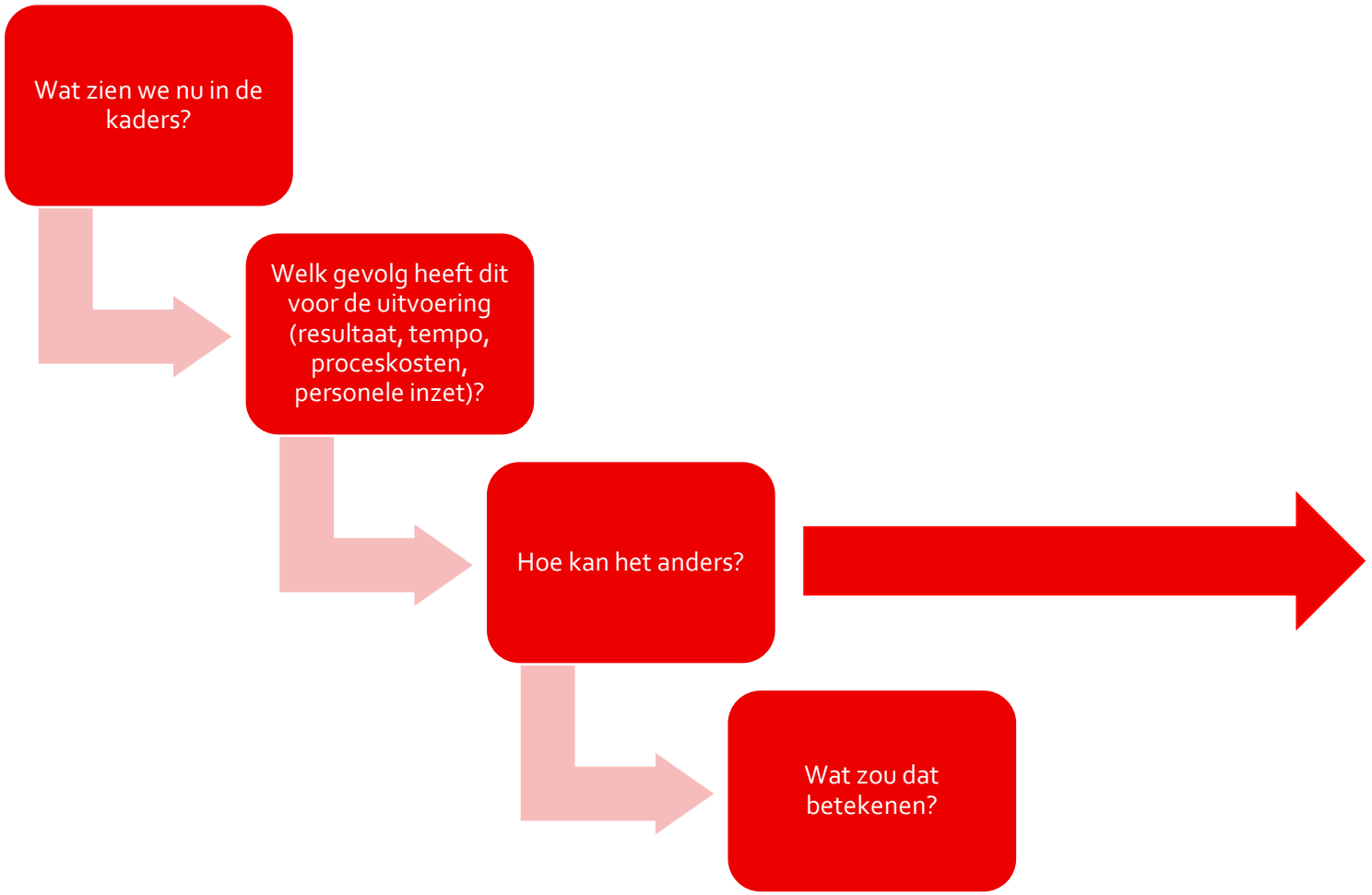

Inhoudelijk: Werk door op de impuls Gewoon Goed waarbij de haalbaarheid van het project in de uitvoering nadrukkelijk wordt meegenomen bij het formuleren van ambities in een gebied. Hier kan ook gebiedsgerichter gekeken worden wat een gebied lokaal nodig heeft en hoe dit ook haalbaar kan worden.

Vorm: Ter illustratie 2 Amsterdamse voorbeelden waarbij de omvang van het product verschilt en daarmee ook de capaciteit bij opstelling en in de uitvoeringsfase.
Spelregelkaart Cruquius: Hierin zijn de belangrijkste ruimtelijke uitgangspunten en ambities die de gemeente heeft voor de ontwikkeling opgenomen.
Spelregels en spelregelkaart voor projecten Cruquiusgebied - 2012
Stedenbouwkundig plan: de ruimtelijke kaders van sluisbuurt, vastgesteld in 2017 door de gemeenteraad (excl. Bijlage 110 pagina's).
Stedenbouwkundig plan Sluisbuurt
De Spelregelkaart laat daarbij ook meer ruimte bij de 'markt' echter betekent dit niet dat de geleverde kwaliteit per definitie lager is. Wel is er meer gevoel van comfort (bij de raad) bij het meer vastleggen van kaders. Het gaat hierbij dus ook wanneer werk je welk product uit met welke intensiteit en omvang aan kaders.

Effect van (optelling van) ruimtelijke kaders

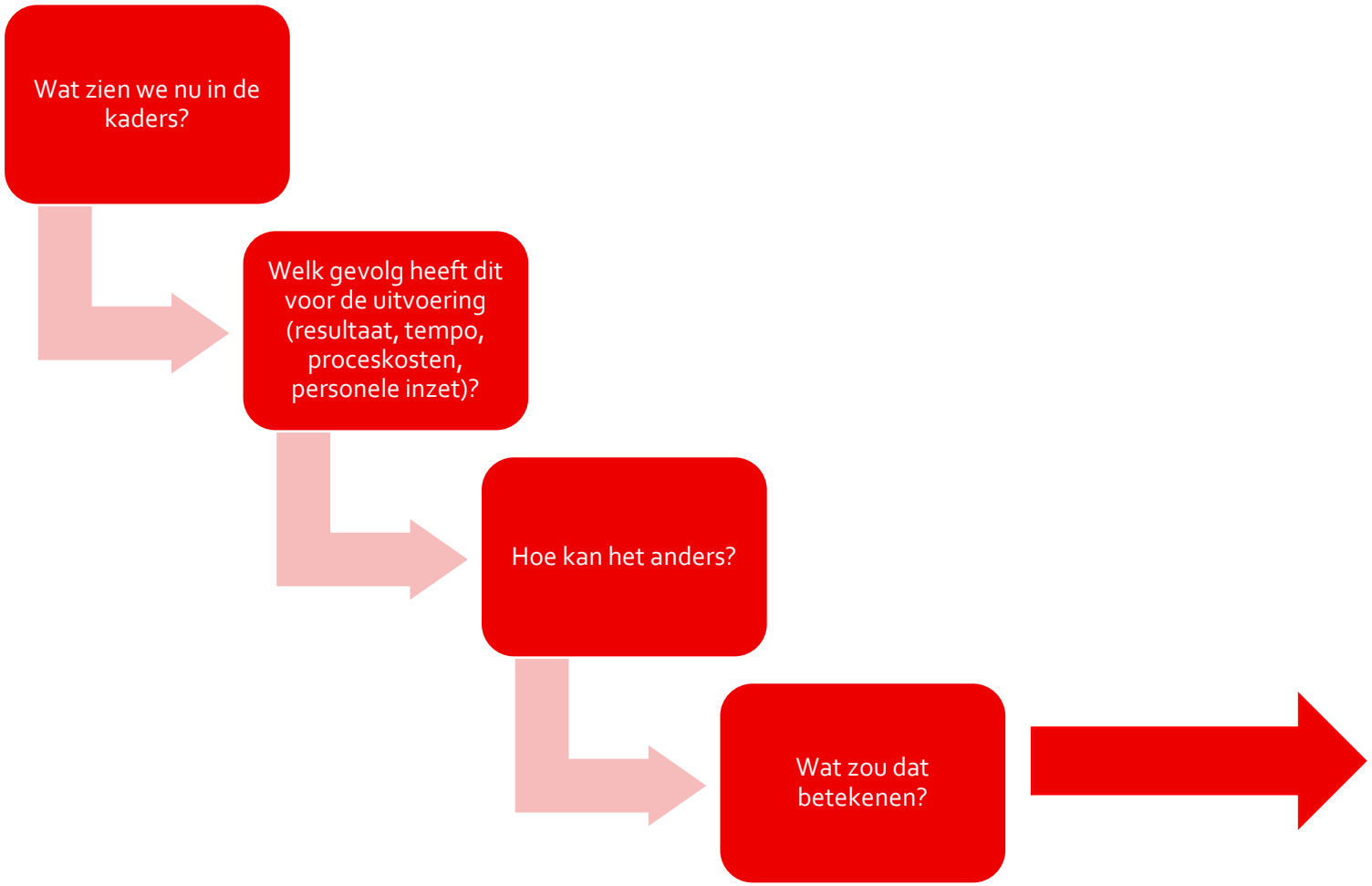

Minder vastleggen zorgt voor minder afwijkingen en daarmee de eerdergenoemde paradoxale werking van de huidige stapeling van kaders en normen. Echter zal er mogelijk minder gevoel van controle zijn. Ook zal er meer ruimte aan de uitvoerende partij (gemeente, markt of corporaties) geven worden.

Er zullen eerst keuzes gemaakt moeten worden welke normen waar wel en niet moeten gelden en of de mogelijke gevolgen acceptabel zijn.

Uiteindelijk kan er wel gerekend worden op een personele reductie.

Gemeente
Amsterdam

Graag een overzicht van alle beleidskaders zoals die in de begroting zijn opgenomen, plus evt kaders die daarin missen. Welke beleidskaders worden elke vier jaar bij nieuw college geactualiseerd? Zijn er kaders waarvoor we die termijn kunnen verlengen?

Actualisatie beleidskaders

- Zie bijlage 9 voor het overzicht van alle beleidskaders inclusief die van het fysiek domein en de bijbehorende informatie over actualisatie

Inzoomend op de beleidskaders behorend bij begrotingsprogramma's 1, 2, 3 (zie figuur hiernaast):

- Van 39% van de beleidskaders behorend bij programma's 1, 2 en 3 verwacht de organisatie te actualiseren
- Meest genoemde redenen voor actualisatie zijn:
  a) Vloeit voort uit bestaande of nieuwe wetgeving
  b) Komt voort uit door de raad vastgelegde systematiek (bijv. verordeningen die jaarlijkse vaststelling van tarieven voorschrijven)
  c) Bestuurlijke toezeggingen
  d) Aflopen van bestaande kaders terwijl doelen naar verwachting blijven bestaan
- Vooral bij categorie c en d is het een bestuurlijke keuze om niet te actualiseren of te stoppen

Terugkijkend:

- Van de bestaande beleidskaders zijn er meer nieuwe of vernieuwde *ruimtelijke* beleidsproducten vastgesteld in de afgelopen bestuursperiode dan in de bestuursperiodes ervoor (zie figuur hiernaast)
- In de verdeling over de jaren zijn de bestuursperiodes te herkennen: de verkiezingsjaren vormen het dal, dan volgt een piek in het eerste deel van de nieuwe periode, daarna neemt het weer af

